

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

12 marca

№ 19.

Rok 1932.

TREŚĆ:

USTAWY:

Poz.: 117—z dnia 21 stycznia 1932 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska	288
118—z dnia 21 stycznia 1932 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 maja 1920 r. w przedmiocie wprowadzenia w życie na obszarze Rzeczypospolitej ustawy wojskowego postępowania karnego.	288
119—z dnia 21 stycznia 1932 r. w sprawie zmian w ustawie wojskowego postępowania karnego	288
120—z dnia 21 stycznia 1932 r. w sprawie zmian w kodeksie karnym wojskowym	289
121—z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich.	289
122—z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych	290
123—z dnia 28 stycznia 1932 r. o rejonach bezpieczeństwa przy wojskowych zakładach amunicyjnych oraz składach amunicji i materiałów wybuchowych	290
124—z dnia 28 stycznia 1932 r. o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych	292
125—z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie pomiarów Państwa	294
126—z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie ratyfikacji projektu konwencji, dotyczącej wskazywania wagi na ciężkich przesyłkach, przewożonych na statkach, przyjętego dnia 21 czerwca 1929 r. na XII sesji ogólnej konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy	296
127—z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie ratyfikacji międzynarodowej konwencji sanitarnej, podpisanej w Paryżu dnia 21 czerwca 1926 r., wraz z załącznikiem, protokołem podpisania oraz protokołem IX posiedzenia międzynarodowej konferencji sanitarnej w Paryżu z tegoż dnia	296
128—z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie zatwierdzenia zgłoszonego przez Rząd Polski w dniu 23 października 1928 r. przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do porozumienia madryckiego z dnia 14 kwietnia 1891 r., dotyczącego zwalczania fałszywych oznaczeń pochodzenia towarów, przejrzanego w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r. i w Hadze dnia 6 listopada 1925 r.	297
129—z dnia 17 lutego 1932 r. w sprawie zmian w ustawie o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisji ziemskich	297
130—z dnia 18 lutego 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych	298
131—z dnia 18 lutego 1932 r. zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych	299
132—z dnia 18 lutego 1932 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”	299

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

Poz.: 133—z dnia 29 lutego 1932 r. w sprawie obniżenia kar za zwłokę przy egzekucjach należności pieniężnych w postępowaniu przymusowym w administracji	299
134—z dnia 29 lutego 1932 r. o pobycie cudzoziemców na niektórych obszarach Rzeczypospolitej.	300
135—z dnia 29 lutego 1932 r. o przyjmowaniu uczniów na praktykę aptekarską.	300

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Poz.: 136—Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 marca 1932 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom niektórych zakładów pracy w województwach: śląskim, kieleckim i łódzkim.	300
137—Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 8 marca 1932 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1928 r. w sprawie ceł maksymalnych	301

117.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 21 stycznia 1932 r.

w sprawie zmian w ustawie z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska.

Art. 1. W ustawie z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 70 ust. 1, w tabeli stopni wojskowych i mnożników dodaje się:

a) po wyrazach: „st. ogniomistrz” — przecinek oraz wyrazy: „st. bosman niezawodowy”;

b) po wyrazach: „mat ochotnik” — przecinek oraz wyrazy: „bosman niezawodowy”;

c) po wyrazach: „st. marynarz ochotnik” — przecinek oraz wyrazy: „bosmanmat niezawodowy”;

d) po wyrazach: „marynarz ochotnik” — przecinek oraz wyrazy: „mat niezawodowy”.

2) art. 72 otrzymuje następujące brzmienie:

„Szeregowi otrzymują pełne wyekwipowanie w naturze w miarę normalnego zużycia. Wyekwipowanie to pozostaje własnością Skarbu Państwa.

Minister Spraw Wojskowych jednak władny jest określić w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w jakich wypadkach przedmioty umundurowania mogą być szeregowym oddawane na własność oraz w jakich wypadkach i w jakiej wysokości mogą im być ponadto wypłacane premje pieniężne za oszczędne używanie przedmiotów umundurowania.

Postanowienia niniejszego artykułu odnoszą się również do szeregowych zawodowych”.

3) w art. 98 kropkę, umieszczoną na końcu zdania ostatniego, zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się wyrazy: „przyczem oficerom zawodowym służbę w ostatnio posiadanym stopniu liczy się od daty starszeństwa”.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

118.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 21 stycznia 1932 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 maja 1920 r. w przedmiocie wprowadzenia w życie na obszarze Rzeczypospolitej ustawy wojkowego postępowania karnego.

Art. 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 368) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 60, zmienionym p. V art. 153 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie kodeksu karnego wojskowego (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 328), wprowadza się po p. 2) lit. b) nowe postanowienie jako p. 3 o następującym brzmieniu: „3) przeciw osobom, wymienionym w art. 75 — za przestępstwa, tam wyszczególnione”;

2) w poszczególnych artykułach tegoż rozporządzenia tytuł „prezydent najwyższego sądu wojskowego” zmienia się na „prezes najwyższego sądu wojskowego”.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

119.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 21 stycznia 1932 r.

w sprawie zmian w ustawie wojskowego postępowania karnego.

Art. 1. W ustawie wojskowego postępowania karnego z dnia 5 lipca 1912 r. (Dz. U. P. austr. Nr. 130), obowiązującej w sądownictwie wojskowym na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 1919 r. o tymczasowym sądownictwie wojskowym (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 389), wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 88 w ustępie 1 skreśla się słowa: „zbrodnie, która według wchodzącego w zastosowanie wymiaru kary jest zagrożona karą surowszą od kary na wolności aż do pięciu lat”, a w miejsce ich umieszcza się następujące słowa: „przestępstwo, zagrożone karą śmierci, zamknięcia w ciężkim więzieniu, w więzieniu, zastępującem dom poprawy”;

2) ustęp trzeci § 88 otrzymuje następujące brzmienie:

„We wszystkich innych wypadkach kierujący rozprawą ustanowi oskarżonemu obrońcę z urzędu

do rozprawy głównej i rozprawy w drugiej instancji tylko na wyraźne jego żądanie, gdy sprawa jest zawita, a wyznaczenie obrońcy z urzędu nie jest połączone ze szczególnymi trudnościami";

3) w ustępie 1 § 257 skreśla się słowa: „tylko” oraz: „płci męskiej”;

4) po ustępie drugim § 312 umieszcza się nowy ustęp w następującym brzmieniu:

„Jeśli z uwagi na zawilość sprawy dotrzymanie terminu 3-dniowego jest niemożliwe, wówczas przewodniczący może oznaczyć dalszy niezbędny termin. Postanowienie to wraz z krótkim uzasadnieniem należy umieścić w protokole rozprawy głównej. W tym wypadku należy odpisy wyroku wraz z powodami doręczyć stronom”.

5) w ustępie 1 § 337 dodaje się na końcu przepisu następujący:

„W wypadku ustępu 3 § 312 termin ten liczy się od dnia doręczenia odpisu wyroku z powodami”.

6) w ustępie 2 § 337 w zdaniu drugim po słowach: „wywodzie odwołania oskarżonego” umieszcza się słowa: „wniesionego w terminie, przewidzianym w ustępie pierwszym”.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

120.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 21 stycznia 1932 r.

w sprawie zmian w kodeksie karnym wojskowym.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie kodeksu karnego wojskowego (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 328) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 28 po punkcie 2) umieszcza się jako punkt 3) następujące postanowienie:

„3) na obszarze, na którym obowiązuje kodeks karny z 1903 r. za przestępstwo, zagrożone karą śmierci, ciężkiego więzienia albo więzienia, zastępującego dom poprawy, lub gdy skazanie nastąpiło za występki z chęci zysku”;

2) do art. 38 dodaje się drugi ustęp o następującym brzmieniu:

„Łączenie i zaliczanie kar aresztu wojskowego i aresztu, przewidzianego w kodeksie karnym z 1903 r., następuje wedle zasady, że jeden dzień aresztu lekkiego lub domowego równa się jednemu dniu aresztu, przewidzianego w kodeksie karnym z 1903 r.”;

3) w części I punkt 1 art. 45 między cyframi 50, 63 umieszcza się cyfrę 52;

4) w art. 52 skreśla się słowa: „w ciągu trzech dni po upływie oznaczonego terminu”;

5) w ustępie 1 art. 124 po słowach: „karany będzie średnim lub ścisłym aresztem na czas nie krótszy od dni czternastu” — wstawia się słowa: „albo zamknięciem w więzieniu lub w twierdzy do miesięcy sześciu”.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

121.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

w sprawie zmian w ustawie z dnia 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich.

Art. 1. W ustawie z dnia 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 256) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 65 dodaje się lit. e) w następującym brzmieniu: „względów służbowych celem wyszkolenia w zakresie produkcji sprzętu wojskowego”;

2) po art. 69 dodaje się nowy artykuł, jako art. 69-a, o następującym brzmieniu:

„Oficerowie, przeniesieni w stan nieczynny ze względów służbowych w myśl art. 65 lit. e), przez czas przebywania w stanie nieczynnym nie pobierają uposażenia, czas ten jednak zalicza im się do czasokresu, niezbędnego dla awansu oraz do wysługi emerytalnej”.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

122.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

w sprawie zmian w ustawie z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych.

Art. 1. W ustawie z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 312) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie: „Ustawa z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych oraz funkcjonariuszów państwowych w administracji wojskowej”;

2) w art. 1 w miejsce wyrazów: „Potrącenia z uposażenia oficerów i szeregowych zawodowych opierają się na:” wstawia się wyrazy: „Potrącenia z uposażenia oficerów i szeregowych zawodowych oraz funkcjonariuszów państwowych w administracji wojskowej opierają się na:”;

3) w art. 3 lit. c) w miejsce wyrazów: „na którą wojskowy pobiera dodatek ekonomiczny” wstawia się wyrazy: „na którą wojskowy lub funkcjonariusz państwowy pobiera dodatek ekonomiczny”;

4) art. 7 otrzymuje następujące brzmienie: „W razie zbiegu potrącenia na zasadzie niniejszej ustawy z umniejszeniem uposażenia, przewidzianem w art. 82, 83 i 84 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), względnie w art. 58 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165), potrącenia, zarządzone na zasadzie niniejszej ustawy, ulegają zawieszeniu do czasu przywrócenia pełnego uposażenia.

Powyższe postanowienie nie ma zastosowania w razie zbiegu potrącenia z tytułu alimentacji z umniejszeniem uposażenia w wypadku, przewidzianym w art. 82 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), względnie w art. 58 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165). W wypadkach tych może mieć miejsce potrącenie z tytułu alimentacji do wysokości 30% pozostawionej kwoty uposażenia”;

5) w art. 10 ust. 2 w miejsce końcowych wyrazów: „oraz wojskowemu, którego potrącenie dotyczy” wstawia się wyrazy: „oraz osoby, której potrącenie dotyczy”.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 3 miesiące po ogłoszeniu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

123.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

o rejonach bezpieczeństwa przy wojskowych zakładach amunicyjnych oraz składach amunicji i materiałów wybuchowych.

Art. 1. (1) Ze względu na bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia obywateli, oraz celem zabezpieczenia wojskowych zakładów amunicyjnych oraz składów amunicji i materiałów wybuchowych wprowadza się na określonej przestrzeni wokół tych zakładów i składów ograniczenia praw, wymienione w niniejszej ustawie. Przestrzeń, na której ma zastosowanie to ograniczenie praw, nazywa się rejonem bezpieczeństwa.

(2) Rozmiar rejonów bezpieczeństwa określi na wniosek Ministra Spraw Wojskowych w drodze rozporządzenia Rada Ministrów, przy uwzględnieniu podziału wojskowych zakładów amunicyjnych i składów amunicji i materiałów wybuchowych na pewne typy (klasy) oraz przy uwzględnieniu maksymalnego tonażu amunicji i materiałów wybuchowych, które mogą być w odnośnych zakładach i składach wytwarzane lub przechowywane.

Art. 2. (1) Na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów, wydanego w myśl ustępu drugiego art. 1, określa wojewoda w porozumieniu z dowódcą okręgu korpusu w drodze rozporządzenia granice rejonu bezpieczeństwa poszczególnego wojskowego zakładu amunicyjnego lub składu amunicji i materiałów wybuchowych.

(2) Rozporządzenie to ma być ogłoszone w dzienniku wojewódzkim oraz stosownie do potrzeby podane również w inny sposób do wiadomości osób interesowanych.

(3) Wojewoda może zarządzić również w razie potrzeby oznaczenie na gruncie granic rejonu bezpieczeństwa (opalikowanie, umieszczenie tablic, usypanie kopców i t. p.).

Art. 3. (1) Wznoszenie domów mieszkalnych, fabryk, warsztatów i zakładów przemysłowych, oraz budowli, które z przeznaczenia swego przewidziane są na stały lub chwilowy pobyt w nich ludzi, jest w obrębie rejonu bezpieczeństwa zakazane.

(2) Zakaz ten obciąża nieruchomości lub prawa, z nieruchomością stale związane, od dnia ogłoszenia rejonu bezpieczeństwa w dzienniku wojewódzkim, z mocy samego prawa, bez potrzeby uwidaczniania zakazu w księdze hipotecznej (gruntowej).

Art. 4. Przebudowa lub zmiana budowli, wymienionych w ust. 1 art. 3, tudzież wzniesienie, przebudowa lub zmiana innych budynków, niż wymienione w ust. 1 art. 3, oraz dróg prywatnych (lądowych, wodnych, żelaznych), służących do użytku właściciela nieruchomości, domowników lub prawa

jego zastępujących, może nastąpić w obrębie rejonu bezpieczeństwa po dniu jego ogłoszenia w dzienniku wojewódzkim tylko po uprzednim uzyskaniu zezwolenia.

Art. 5. (1) Zezwolenia udziela na prośbę interesowanego właściwy dowódca okręgu korpusu w porozumieniu z właściwym wojewodą, względnie wyższym urzędem górniczym, o ile chodzi o objekty, podlegające władzy górniczej. Prośbę o udzielenie zezwolenia należy załatwić w terminie 6 miesięcy od dnia jej wniesienia. Brak odpowiedzi w tym terminie uważa się za odmowę zezwolenia.

(2) Dowódca okręgu korpusu udziela lub odmawia zezwolenia na podstawie swobodnego uznania. Przeciw decyzji dowódcy okręgu korpusu nie przysługuje proszącemu o zezwolenie żaden środek prawny.

Art. 6. Zezwolenie, udzielone przez dowódcę okręgu korpusu, nie zwalnia proszącego od obowiązku uzyskania zezwolenia na wzniesienie, przebudowę lub zmianę budowli, wymaganego w myśl innych przepisów prawnych.

Art. 7. Właściciele nieruchomości lub prawa, z nieruchomością stale związanego, którzy z powodu zakazu wzniesienia budowli (art. 3) lub z powodu odmowy zezwolenia (art. 4) ponoszą rzeczywistą szkodę, mają prawo do odszkodowania ze Skarbu Państwa.

Art. 8. (1) Roszczenie o odszkodowanie należy zgłosić do dowódcy okręgu korpusu, właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości, której dotyczy zakaz wzniesienia budowli lub odmowa zezwolenia.

(2) Roszczenia o odszkodowanie z powodu odmowy zezwolenia (art. 4) należy zgłosić w terminie 1 roku, licząc od dnia doręczenia decyzji o odmowie zezwolenia, względnie od dnia, w którym upływa termin 6 miesięcy od dnia wniesienia prośby o udzielenie zezwolenia (ust. 1 art. 5). Niezgłoszenie roszczenia o odszkodowanie w terminie powoduje przedawnienie roszczenia o odszkodowanie.

Art. 9. (1) Dowódca okręgu korpusu orzeka o prawie do odszkodowania oraz o wysokości tegoż na wniosek komisji szacunkowej.

(2) W skład komisji szacunkowej wchodzi:

- 1) przedstawiciel dowódcy okręgu korpusu jako przewodniczący, oraz jako członkowie;
- 2) przedstawiciel państwowej władzy budowlanej I instancji, o ile możliwości z wykształceniem technicznym;
- 3) przedstawiciel właściwej izby skarbowej;
- 4) przedstawiciel zainteresowanego działu cywilnej administracji państwowej, wyznaczony przez władzę I instancji;
- 5) biegły z pośród niezainteresowanych mieszkańców gminy, wyznaczony przez zarząd gminy, właściwej ze względu na miejsce położenia nieruchomości, której dotyczy zakaz wzniesienia budowli lub odmowa zezwolenia.

(3) Tryb i zasady postępowania komisji szacunkowej określi rozporządzenie Ministrów Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 10. W razie gdy dowódca okręgu korpusu odmówi prawa do odszkodowania, lub też gdy poszkodowany nie zadawała się wysokością przyznanego mu przez dowódcę okręgu korpusu odszkodowania, lub też gdy w terminie 6 miesięcy, licząc od zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie, nie zostanie wydane orzeczenie w sprawie odszkodowania, może poszkodowany w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia lub też w braku wydania orzeczenia w terminie 9 miesięcy od dnia zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie, udać się do właściwego sądu o ustalenie wysokości odszkodowania w drodze postępowania sądowego.

Art. 11. (1) Kto, choćby przez nieostrożność, postępuje wbrew przepisom art. 3, 4 i 13 niniejszej ustawy, będzie karany grzywną do 3.000 zł, lub aresztem do 3 miesięcy, albo obu karami łącznie.

(2) Przedsiębiorcy, prowadzący roboty budowlane, odpowiadają narówni z tymi, którzy im powierzyli roboty.

(3) Właściwymi do orzekania tych kar są powiatowe władze administracji ogólnej, względnie okręgowy urząd górniczy, o ile chodzi o budynki i urządzenia, podległe nadzorowi władz górniczych.

Art. 12. (1) Roboty lub budowy, skutecznione wbrew przepisom niniejszej ustawy lub rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, ulegną na wniosek dowódcy okręgu korpusu zniesieniu, a przedmiot zostanie przywrócony do poprzedniego stanu na koszt winnych odnośnych czynności, jako solidarnie odpowiedzialnych, w trybie, przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342).

(2) Zarządzenie w sprawie przywrócenia przedmiotu do poprzedniego stanu może być wydane niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej w myśl art. 11.

Art. 13. (1) Udzielone przed ogłoszeniem w dzienniku wojewódzkim rejonu bezpieczeństwa (art. 2) zezwolenie na wzniesienie, przebudowę lub zmianę budowli, w art. 3 i 4 wskazanych, w tym rejonie ulega wstrzymaniu od dnia ogłoszenia tego rejonu w dzienniku wojewódzkim. Interesowany może w terminie 1 roku, licząc od dnia ogłoszenia rejonu bezpieczeństwa w dzienniku wojewódzkim, wnieść prośbę o zezwolenie na budowę, względnie dalszą budowę (przebudowę, zmianę), która to prośba ma być rozpatrzona w trybie art. 5 — 11.

(2) Niewniesienie prośby w terminie powoduje wygaśnięcie udzielonego zezwolenia, a niezgłoszenie roszczenia o odszkodowanie (art. 7) w dalszym terminie rocznym od dnia wygaśnięcia tego zezwolenia powoduje przedawnienie roszczenia o odszkodowanie.

Art. 14. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych i Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 15. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

124.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych.

Art. 1. (1) W obszarach warownych lub rejonach umocnionych państwo może wprowadzić ze względu na interes obrony państwa ograniczenia prawa własności, posiadania, użytkowania i używania nieruchomości, prawa przebywania lub zamieszkiwania, oraz prawa wykonywania pewnych określonych czynności, wskazanych w niniejszej ustawie.

(2) Ograniczenia wprowadza na wniosek Ministra Spraw Wojskowych Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, ustalając zarazem ich rodzaj i zakres, bądź to osobno dla każdego lub niektórych obszarów warownych, względnie rejonów umocnionych, stosownie do potrzeb i warunków miejscowych, bądź też ogólnie dla wszystkich obszarów warownych lub rejonów umocnionych.

Art. 2. (1) Ograniczenia mogą dotyczyć:

a) wznoszenia nowych budowli nadziemnych, względnie usuwania lub zmiany istniejących, jako to: budowli mieszkalnych, gospodarczych, przemysłowych, społecznych (teatrów, szkół, zakładów leczniczych, obserwatoriów, kościołów, dzwonnicy), oraz wszelkich wieżowych konstrukcyj;

b) dokonywania nowych budowli podziemnych, względnie usuwania lub zmiany istniejących, jako to: piwnicy, tuneli, zbiorników, studzien i t. p.;

c) zakładania nowych ulic lub dróg, a to tak co do ich szerokości, kierunku, jak i rodzaju nawierzchni, względnie usuwania lub zmiany istniejących;

d) budowy nowych, względnie usuwania lub zmiany istniejących budowli, sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, oświetleniowej, rurociągów, sieci telefonicznej lub telegraficznej podziemnej i napowietrz-

nej, oraz urządzeń i przedsiębiorstw komunikacyjnych w miastach;

e) budowy, względnie przebudowy linii kolejowych (normalnotorowych i wąskotorowych), budowy mostów, wiaduktów, estakad i t. p.;

f) budowy nowych, względnie usuwania lub zmiany istniejących budowli wodnych, jako to: grobli, tam, stawów, rowów oraz urządzeń odwadniających lub nawadniających;

g) budowli, dotyczących wszelkich trwałych zmian powierzchni terenu (obniżających lub podwyższających teren), jako to: urządzenia i prowadzenia kamieniołomów, kopalni gliny lub piasku, tworzenia wykopów lub nasypów, oraz ogrodzeń trwałych (betonowych, żelaznych i t. p.) ponad 1 metr — względnie zmiany lub usuwania istniejących już takich budowli;

h) zalesienia, względnie zadrzewienia terenu, oraz wszelkich zmian w lasach, już istniejących;

i) dokonywania pomiarów i zdjęć topograficznych i fotograficznych zarówno terenu, jak i urządzeń warownych;

j) nabywania, najmu lub dzierżawienia nieruchomości;

k) czasowego lub stałego pobytu, względnie zamieszkania osób w granicach obszaru warownego lub rejonu umocnionego.

(2) Ograniczenia praw, wskazane w niniejszym artykule, o ile dotyczą nieruchomości, ciąży na nieruchomości od chwili wprowadzenia ich w myśl ustępu drugiego art. 1 z mocy samego prawa, bez potrzeby uwidaczniania ich w księdze hipotecznej (gruntowej).

Art. 3. (1) O ile interes obrony państwa nie stoi temu na przeszkodzie, mogą władze wojskowe udzielać zezwoleń na wykonywanie praw lub czynności, podlegających ograniczeniom w myśl niniejszej ustawy.

(2) Władza wojskowa, udzielając zezwoleń, może zwolnić interesowanego od pewnych tylko ograniczeń, albo też zwolnienie od ograniczeń uzależnić od dopełnienia pewnych warunków (zezwolenie warunkowe).

(3) W szczególności władza wojskowa, udzielając zezwolenia warunkowego, może zażądać, o ile zezwolenie dotyczy nieruchomości, uwidocznienia tych warunków w księdze hipotecznej (gruntowej).

(4) Zezwolenie traci swą moc w razie niewykonywania praw lub czynności, objętych zezwoleniem, w ciągu dwóch lat od dnia doręczenia zezwolenia. Jeżeli zezwolenia udzielono na pewien określony czas, gaśnie ono z upływem tego czasu.

Art. 4. Zezwolenie władzy wojskowej (art. 3) nie zwalnia proszącego o zezwolenie od dopełnienia innych warunków ustawowych, wymaganych do wykonywania danego prawa lub czynności.

Art. 5. (1) Władzą wojskową właściwą dla udzielenia zezwolenia jest: w obszarach warownych dowódca obszaru warownego, w rejonach umocnionych ten dowódca okręgu korpusu, w którego okręgu położony jest dany rejon umocniony.

(2) W wypadku, gdy ograniczenia dotyczą dwóch lub więcej obszarów warownych, lub położonych w różnych okręgach korpusu rejonów umocnionych, władzą właściwą dla udzielenia zezwolenia jest Minister Spraw Wojskowych.

(3) Od decyzji władzy, wskazanej w ustępie pierwszym, przysługuje interesowanemu w terminie dni 14 od dnia jej doręczenia odwołanie do Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 6. (1) Jeżeli chodzi o projekty i plany budów lub robót, przedsięwziętych przez władze centralne, wymagana jest dla wykonywania tychże robót i budów w obszarach warownych i rejonach umocnionych zgoda Ministra Spraw Wojskowych.

(2) Co do innych projektów i planów budów lub robót państwowych właściwe władze uzyskują zgodę od władz wojskowych, wskazanych w ustępie pierwszym art. 5. W braku zgody decyduje Minister Spraw Wojskowych, po wysłuchaniu zdania zainteresowanego ministra.

Art. 7. Władze wojskowe udzielają zezwolenia (art. 5) lub wyrażają zgodę (art. 6) na podstawie swobodnego uznania.

Art. 8. (1) Kto w prawach własności do nieruchomości lub w innych prawach, związanych z nieruchomością, ponosi szkodę rzeczywistą z powodu wprowadzenia ograniczeń, wymienionych w art. 2, albo też z powodu odmowy zezwolenia na wykonanie swoich praw własności, ma prawo do odszkodowania ze Skarbu Państwa.

(2) Prawo to nie służy osobom, które w chwili wprowadzenia ograniczeń na podstawie niniejszej ustawy były już w tym samym rozmiarze w swych prawach ograniczone na podstawie dotychczasowych przepisów, obowiązujących w tym względzie w obszarach warownych i rejonach umocnionych.

(3) Prawo do odszkodowania gaśnie po upływie trzech lat, licząc od chwili wprowadzenia ograniczeń, względnie uprawomocnienia się orzeczenia, odmawiającego zezwolenia na wykonanie prawa.

Art. 9. Roszczenie o odszkodowanie należy zgłosić do dowódcy okręgu korpusu, właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości, który orzeka o prawie do odszkodowania oraz wysokości tegoż na wniosek komisji szacunkowej.

Art. 10. (1) W skład komisji szacunkowej wchodzi:

a) przedstawiciel dowódcy okręgu korpusu — jako przewodniczący, oraz jako członkowie:

b) przedstawiciel państwowej władzy budowlanej I instancji, o ile możliwości z wykształceniem technicznym;

c) przedstawiciel właściwej izby skarbowej;

d) przedstawiciel zainteresowanego działu cywilnej administracji państwowej, wyznaczony przez władzę I instancji;

e) biegły z pośród niezainteresowanych mieszkańców gminy, wyznaczony przez zarząd gminy, właściwej ze względu na miejsce położenia nieruchomości,

której dotyczy zakaz wykonania prawa lub odmowa zezwolenia.

(2) Tryb i zasady postępowania komisji szacunkowej określa rozporządzenie Ministrów: Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 11. W razie, gdy dowódca okręgu korpusu odmówi prawa do odszkodowania, lub też gdy poszkodowany nie zadawała się wysokością przyznanego mu przez dowódcę okręgu korpusu odszkodowania, lub też gdy w terminie sześciu miesięcy, liczonych od zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie, nie zostanie wydane orzeczenie w sprawie odszkodowania, może poszkodowany w terminie trzech miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia, lub też w braku wydania orzeczenia w terminie dziewięciu miesięcy od dnia zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie, udać się do właściwego sądu o ustalenie odszkodowania w drodze postępowania sądowego.

Art. 12. Dla celów kontroli nad wszelkimi budowlami i urządzeniami, tudzież nad wykonywaniem praw, podlegających ograniczeniom, dowództwo obszaru warownego, względnie rejonu umocnionego, oraz powiatowe władze administracji ogólnej, lub na ich polecenie organa policji państwowej, mają prawo dostępu do wszelkich nieruchomości prywatnych, położonych w obrębie granic obszarów warownych, względnie rejonów umocnionych, oraz obowiązek wstrzymania budowli rozpoczętych lub podjętych czynności i niezwłocznego doniesienia o tem, komu należy, o ile właściciel lub zastępująca go osoba nie wykażą się właściwym zezwoleniem.

Art. 13. (1) Kto, choćby przez nieostrożność, postępuje wbrew przepisom, zawartym w niniejszej ustawie, lub w rozporządzeniach, wydanych na jej podstawie, a dotyczącym wykonania praw, podlegających w obszarach warownych lub rejonach umocnionych ograniczeniom, — będzie karany grzywną do 3.000 zł lub aresztem do trzech miesięcy, albo obu karami łącznie.

(2) Przedsiębiorcy, prowadzący roboty budowlane lub inne, odpowiadają narówni z tymi, którzy im powierzyli roboty. Właściwymi do orzekania tych kar są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 14. Roboty lub budowy, uskutecznione ze szkodą dla interesów wojska lub obrony państwa wbrew przepisom niniejszej ustawy lub rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, ulegną na mocy orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej, wydanego na wniosek władzy wojskowej, wskazanej w art. 5, zniesieniu, a przedmiot zostanie przywrócony do pierwotnego stanu na koszt winnych odpowiednich czynności, jako solidarnie odpowiedzialnych.

Art. 15. Osoby, przebywające lub zamieszkujące w granicach obszaru warownego, względnie rejonu umocnionego, wbrew postanowieniom, przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów (art. 1), zostaną na mocy orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej, wydanego na wniosek władzy

wojskowej, wskazanej w art. 5, przymusowo wysiedlone.

Art. 16. Orzeczenia z art. 14 lub 15 mogą być wydane, niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej w myśl art. 13.

Art. 17. Rozporządzenie Rady Ministrów określi w granicach obowiązujących przepisów o ustroju władz stosunek władz wojskowych, powołanych do wykonania niniejszej ustawy, do miejscowych cywilnych władz państwowych lub samorządowych, tudzież w granicach art. 2 uprawnienia tychże władz wojskowych, w stosunku do ludności cywilnej, przebywającej w obszarach warownych lub rejonach umocnionych.

Art. 18. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych, Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Ministrowi Sprawiedliwości i innym zainteresowanym ministrom.

Art. 19. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Istniejące dotychczas na mocy postanowień byłych państw zaborczych ograniczenia w obszarach warownych lub w rejonach umocnionych (twierdzach, umocnieniach) zachowują swą moc obowiązującą do czasu wejścia w życie rozporządzeń Rady Ministrów, wydanych po myśli art. 1 i 17. Z chwilą wejścia w życie tych rozporządzeń tracą na danym obszarze warownym lub rejonie umocnionym moc obowiązującą dotychczasowe przepisy prawne, regulujące sprawy, objęte odnośnym rozporządzeniem Rady Ministrów.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

125.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

w sprawie pomiarów Państwa.

Art. 1. (1) Właściciele, dzierżawcy, lub inni użytkownicy nieruchomości obowiązani są zezwolić organom państwowym lub samorządowym, przeprowadzającym pomiary, na wykonywanie następujących robót i czynności:

a) na wstępowanie na grunty i budowle,
b) na usuwanie przeszkód, uniemożliwiających dokonanie pomiarów,

c) na stawianie wież triangulacyjnych i umieszczanie innych czasowych znaków pomiarowych,

d) na umieszczanie na gruntach stałych znaków pomiarowych, utrwalających punkty triangulacyjne, niwelacyjne i poligonowe, oraz na budynkach znaków wysokości (reperów) i triangulacyjnych,

e) na zajmowanie materiałów drzewnych, niezbędnych do budowy czasowych znaków pomiarowych, oraz

f) na uskutecznianie wszelkich innych czynności, niezbędnych do wykonania pomiarów.

(2) Ponadto wymienieni w poprzednim ustępie obowiązani są również zezwolić osobom, wykonywającym z ramienia Państwa lub związków samorządowych nadzór nad pomiarami i znakami pomiarowymi, wstępować na grunty i budowle, nie wyłączając podwórzy i ogrodów, celem wykonywania tego nadzoru.

Art. 2. (1) Szkody, powstałe z powodu wykonywania robót i czynności, wskazanych w art. 1, tudzież zajęty materiał drzewny powinny być oszacowane niezwłocznie po ukończeniu odnośnych robót, względnie po zajęciu materiału drzewnego, przez miejscowego naczelnika gminy lub sołtysa na wniosek i w obecności organu, wykonywającego prace pomiarowe i w miarę możliwości w obecności poszkodowanego. Oszacowanie szkody na kwotę powyżej 50 zł powinno być dokonane z przybraniem rzeczoznawcy.

(2) Jeżeli na oszacowanie, dokonane na podstawie ustępu pierwszego, poszkodowany nie godzi się, może w ciągu 14 dni od dnia oszacowania, a jeżeli nie był obecny przy oszacowaniu, od dnia zawiadomienia go przez naczelnika gminy lub sołtysa o dokonaniem oszacowaniu wystąpić z żądaniem ustalenia wysokości odszkodowania do powiatowej władzy administracji ogólnej, której decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Z takim samym żądaniem i w tym samym trybie może wystąpić także organ, wykonywający prace pomiarowe.

(3) Strona, niezadowolona z odszkodowania, ustalonego przez powiatową władzę administracji ogólnej, może w terminie 30-dniowym od dnia doręczenia orzeczenia udać się do właściwego sądu o oznaczenie odszkodowania w drodze postępowania sądowego.

Art. 3. (1) W razie niedojścia do skutku dobrowolnej umowy o odstąpieniu gruntów, potrzebnych do umieszczenia w ziemi znaków pomiarowych, wyszczególnionych w art. 1, wraz z terenem otaczającym, niezbędnym dla zabezpieczenia znaku, grunty te mogą być za odszkodowaniem wywłaszczone w rozmiarze, nie przekraczającym 10 m², względnie czasowo zajęte w rozmiarze stosownie do potrzeb budowy i ochrony pomiarowych urządzeń i znaków. Wywłaszczenie, względnie czasowe zajęcie następuje na podstawie orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej. W orzeczeniu wywłaszczającym należy określić także wysokość odszkodowania za wywłaszczony lub zajęty grunt.

(2) Orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej, wydane na podstawie ustępu pierwszego, są ostateczne w administracyjnym toku instancji. Grunty, podlegające wywłaszczeniu lub czasowemu zajęciu, mogą być objęte w posiadanie, gdy odszkodowanie, określone w orzeczeniu, zostanie zapłacone lub złożone do depozytu sądowego.

(3) Strona, niezadowolona z odszkodowania, ustalonego przez powiatową władzę administracji ogólnej, może w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia udać się do właściwego sądu o oznaczenie wysokości odszkodowania w drodze postępowania sądowego.

Art. 4. (1) Odszkodowanie za dobrowolnie odstąpiony, wywłaszczony lub czasowo zajęty grunt winno być w zasadzie wypłacone właścicielowi, ujawnionemu w księdze hipotecznej.

(2) Jeżeli grunt nie jest wpisany do ksiąg hipotecznych albo jeżeli żądający odszkodowania nie posiada uregulowanego w księdze hipotecznej tytułu własności, odszkodowanie może być wpłacone żądającemu w dwóch wypadkach:

a) o ile przedłoży dokument urzędowy, stwierdzający nabycie na własność danego gruntu, albo

b) o ile naczelnik gminy lub sołtys zaświadczy, że jest on mu znany jako właściciel tego gruntu.

(3) Jeżeli żądający nie może wykazać się w sposób, wskazany w ustępie poprzednim, że jest właścicielem gruntu, organ, przeprowadzający pomiary, spowoduje ogłoszenie o zamierzonej wypłacie odszkodowania w gminie w sposób, w miejscu przyjęty, a ponadto jednorazowo w Dzienniku Wojewódzkim. W ogłoszeniu należy wskazać osobę, która zgłosiła żądanie i 60-dniowy termin, w ciągu którego mogą osoby interesowane zgłaszać swoje roszczenia, oraz władzę, u której zgłoszenie roszczenia winno nastąpić. Jeżeli w ciągu powyższego terminu nikt inny nie zgłosi się jako właściciel, można sumę odszkodowania wpłacić żądającemu.

(4) Przepisy poprzedniego ustępu nie mają zastosowania, o ile suma odszkodowania przekracza 200 złotych i grunt, podlegający wywłaszczeniu, względnie czasowemu zajęciu, jest obciążony wierzytelnościami hipotecznymi trzecich osób. W tym wypadku należy całą sumę odszkodowania złożyć do depozytu sądowego. W ten sam sposób należy postąpić w razie sporów co do własności.

(5) Koszty sporządzenia aktów prawnych, dotyczących przejścia na własność Państwa lub związków samorządowych gruntów, odstąpionych lub wywłaszczonych, ponosi Państwo, względnie interesowany związek samorządowy.

(6) Odnośne dokumenty wolne są od opłat stemplowych i sądowych.

Art. 5. Grunty, odstąpione dobrowolnie, względnie wywłaszczone na rzecz Państwa lub związków samorządowych, wolne są od wszelkich ciężarów, wpływających z tytułów prywatno-prawnych, oraz od wszelkich podatków, opłat i danin publicznych. Grunty, odstąpione dobrowolnie, względnie wywłaszczone na rzecz Państwa, otrzymują swoje odrębne hipoteczne oznaczenie „Skarb Państwa, Znak Pomiarowy“, a w województwach, w których istnieje

je kataster gruntowy, także nowe oznaczenie katastralne.

Art. 6. Władze gminne obowiązane są czuwać nad całością znajdujących się na ich obszarze wiez triangulacyjnych oraz innych czasowych i stałych znaków pomiarowych i nienaruszalnością granic gruntów, służących celom pomiarowym i o każdym naruszeniu znaku lub granic gruntów, służących wymienionym celom, zawiadomić bezzwłocznie powiatową władzę administracji ogólnej.

Art. 7. Kto bezprawnie i umyślnie przeniesie, wyniesie, zniszczy, uczyni niewidocznymi, lub uszkodzi budowle nadziemne (wieże, sygnały, rusztowania na budowlach i inne znaki pomiarowe), ustawione nad punktami triangulacyjnymi, urządzenia, utrwalające znaki pomiarowe w ziemi (słupki i płyty kamienne, betonowe, żelazne i t. p.), znaki niwelacyjne (repery), osadzone na budowlach lub w ziemi, jako specjalne słupki betonowe, kamienne lub żelazne, kto naruszy granice posiadanych gruntów, służących celom pomiarów kraju i stanowiących własność Skarbu Państwa, względnie związków samorządowych, ulegnie, o ile czyn taki nie stanowi przestępstwa, zagrożonego surowszą karą, karze więzienia do jednego roku, a w wypadkach mniejszej wagi karze aresztu do sześciu tygodni, lub grzywny do 500 zł. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z r. 1852 zamiast więzienia orzeka się areszt ścisły; na tymże obszarze czyn, zagrożony ścisłym aresztem, stanowi występpek, czyn, zagrożony aresztem — wykroczenie.

Art. 8. Kto dopuści się przestępstwa, przewidzianego w art. 7, przez nieostrożność, ulegnie karze aresztu do 4-ch tygodni lub grzywny do 300 zł.

Art. 9. (1) W razie niewykrycia sprawcy szkody, wynikłej dla Skarbu Państwa wskutek przestępstw, wymienionych w art. 7 i 8, w okresie miesiąca od czasu zawiadomienia właściwego terytorjalnie urzędu gminnego o dokonanej szkodzie, gmina, na której obszarze znajdują się znaki pomiarowe, obowiązana jest do zwrotu Skarbowi Państwa kosztów ponownych prac celem usunięcia szkody i przywrócenia znaków pomiarowych do stanu pierwotnego. O obowiązku gminy do zwrotu odnośnych kosztów orzeka powiatowa władza administracji ogólnej.

(2) W razie wykrycia sprawcy szkody służy gminie prawo do żądania od sprawcy szkody zwrotu zapłaconej przez nią sumy.

Art. 10. Przepisy o sposobie wykonywania pomiarów wydaje Minister Robót Publicznych. O ile chodzi o pomiary, należące do zakresu działania innych ministrów, Minister Robót Publicznych wydaje rzeczne przepisy w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 11. (1) Z operatów pomiarowych mogą być wydawane odpisy i odbitki na żądanie urzędów państwowych, samorządowych i mierniczych przysięgłych. Za odpisy i odbitki z operatów pomiarowych mogą być pobierane opłaty. Sposób korzysta-

nia z operatów pomiarowych, wykonanych przez organa państwowe, oraz wysokość opłat określi właściwa władza naczelną w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(2) Za odpisy i odbitki z operatów pomiarowych, udzielanych na żądanie urzędów państwowych i do ich użytku, opłat się nie pobiera.

Art. 12. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom: Robót Publicznych, Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości i Skarbu, każdemu we właściwym zakresie działania w porozumieniu z interesowanymi ministrami, a o ile chodzi o przeprowadzenie pomiarów na nieruchomościach cennych pod względem kulturalno-naukowym (rezerwy przyrodnicze, zabytki archeologiczne, sztuki i t. p.) w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 13. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Z tym dniem traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1927 r. w sprawie ochrony znaków triangulacyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 863) oraz ustawy:

z dnia	7 października	1865 r.	str.	1033
"	7 kwietnia	1869 "	"	729
"	3 czerwca	1874 "	"	239
"	24 maja	1901 "	"	145

Zbioru Ustaw pruskich oraz wszelkie inne sprzeczne z niniejszą ustawą przepisy.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Robót Publicznych: *Norwid Neugebauer*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
J. Jędrzejewicz

126.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

w sprawie ratyfikacji projektu konwencji, dotyczącej wskazywania wagi na ciężkich przesyłkach, przewożonych na statkach, przyjętego dnia 21 czerwca 1929 r. na XII sesji ogólnej konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji projektu kon-

wencji, dotyczącej wskazywania wagi na ciężkich przesyłkach, przewożonych na statkach, przyjętego dnia 21 czerwca 1929 r. na XII sesji ogólnej konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień wymienionej konwencji Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministrowi Przemysłu i Handlu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Hubicki*

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*

127.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

w sprawie ratyfikacji międzynarodowej konwencji sanitarnej, podpisanej w Paryżu dnia 21 czerwca 1926 r., wraz z załącznikiem, protokołem podpisania oraz protokołem IX posiedzenia międzynarodowej konferencji sanitarnej w Paryżu z tegoż dnia.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji międzynarodowej konwencji sanitarnej, podpisanej w Paryżu dnia 21 czerwca 1926 r., wraz z załącznikiem, protokołem podpisania oraz protokołem IX posiedzenia międzynarodowej konferencji sanitarnej w Paryżu z tegoż dnia.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień konwencji Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

128.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 28 stycznia 1932 r.

w sprawie zatwierdzenia zgłoszonego przez Rząd Polski w dniu 23 października 1928 r. przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do porozumienia madryckiego z dnia 14 kwietnia 1891 r., dotyczącego zwalczania fałszywych oznaczeń pochodzenia towarów, przejrzanego w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r. i w Hadze dnia 6 listopada 1925 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej zatwierdzenia zgłoszonego przez Rząd Polski w dniu 23 października 1928 r. przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do porozumienia madryckiego z dnia 14 kwietnia 1891 r., dotyczącego zwalczania fałszywych oznaczeń pochodzenia towarów, przejrzanego w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r. i w Hadze dnia 6 listopada 1925 r.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień porozumienia Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Ministrowi Skarbu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*
Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki*
Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

129.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 17 lutego 1932 r.

w sprawie zmian w ustawie o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisji ziemskich.

Art. 1. Ustawa z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisji ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706) ulega następującym zmianom:

1. W punkcie C) art. 2 ustawy po wyrazach: „sprawy włości rentowych b. zaboru austriackiego i pruskiego” dodaje się wyrazy: „oraz wszelkie sprawy agrarno-finansowe, związane z t. zw. umocnieniem niemieczyzny”.

Punkt E) art. 2 ustawy otrzymuje brzmienie: „Inne sprawy, przekazane przez ustawy Ministrowi Reform Rolnych. Sprawy z zakresu reform rolnych, o ile są związane z wytwórczością rolną, będą załatwiane przez Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa, sprawy zaś opieki nad rolnictwem, o ile dotyczą gospodarstw, powstałych

w wyniku przebudowy ustroju rolnego, będą załatwiane przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych”.

2. W art. 3 w punkcie b) wyrazy: „przez prezesa okręgowego urzędu ziemskiego” zastępuje się wyrazami: „przez wojewodę”.

3. W art. 8 ustawy skreśla się słowa: „Ich liczbę, okręgi i siedzibę oznacza Rada Ministrów na wniosek Ministra Reform Rolnych” i dodaje się ustęp w następującym brzmieniu:

„Właściwość terytorjalna okręgowego urzędu ziemskiego obejmuje teren jednego województwa. Siedzibą okręgowego urzędu ziemskiego jest miasto wojewódzkie.

W wypadkach, gdy okręgowy urząd ziemski nie znajduje się obecnie w mieście wojewódzkim, Minister Reform Rolnych ustali w drodze rozporządzenia właściwy termin przeniesienia tego urzędu do miasta wojewódzkiego”.

4. Art. 9 otrzymuje następujące brzmienie: „Na czele okręgowego urzędu ziemskiego stoi wojewoda. Wojewoda w zakresie spraw, należących do właściwości okręgowego urzędu ziemskiego, jest:

- a) odpowiedzialnym wykonawcą zleceń Ministra Reform Rolnych,
- b) służbowym zwierzchnikiem okręgowego urzędu ziemskiego, oraz urzędów i organów, jemu podległych, i przełożonym funkcjonariuszów tych urzędów i organów,
- c) organem zarządzającym, orzekającym, rozstrzygającym i stawiającym wnioski, stosownie do postanowień obowiązujących przepisów, w tym jednak tylko zakresie lub w tych sprawach, w których decyzję sobie zastrzeże,
- d) przewodniczącym organów kolegjalnych, powołanych przez obowiązujące przepisy do współdziałania przy załatwianiu spraw agrarnych.

Stałym zastępcą wojewody w zakresie właściwości okręgowego urzędu ziemskiego jest mianowany przez Ministra Reform Rolnych prezes okręgowego urzędu ziemskiego, który jest organem orzekającym, zarządzającym, rozstrzygającym i stawiającym wnioski w sprawach, w których nie zastrzegł sobie decyzji wojewoda.

Do czasu mianowania prezesa okręgowego urzędu ziemskiego Minister Reform Rolnych ma prawo powierzyć kierownictwo okręgowego urzędu ziemskiego delegowanemu przez siebie urzędnikowi Ministerstwa Reform Rolnych lub okręgowego urzędu ziemskiego.

W zakresie praw i obowiązków tego urzędnika oraz stosunku jego do wojewody mają zastosowanie wszystkie postanowienia, dotyczące prezesa okręgowego urzędu ziemskiego”.

5. Po art. 9 dodaje się nowy art. 9-a o następującym brzmieniu: „Wszyscy funkcjonariusze powiatowych i okręgowych urzędów ziemskich są etacie Ministerstwa Reform Rolnych; do funkcjonariuszów tych mają zastosowanie postanowienia art. 30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86)”.

6. W art. 12 w punkcie e) końcowe wyrazy: „prezesa okręgowego urzędu ziemskiego” zastępuje się wyrazem: „wojewodę”.

7. Art. 13 otrzymuje następujące brzmienie: „Przewodniczącym okręgowej komisji ziemskiej jest wojewoda, a jego zastępcą w tym zakresie prezes okręgowego urzędu ziemskiego. Jeżeli nie przewodniczy ani wojewoda, ani prezes okręgowego urzędu ziemskiego, przewodnictwo w komisji sprawuje jeden z urzędników okręgowego urzędu ziemskiego z wykształceniem prawniczym, wyznaczony przez wojewodę na wniosek prezesa okręgowego urzędu ziemskiego”.

8. Ustęp 1 oraz punkt a) art. 14 otrzymuje następujące brzmienie: „Członkami okręgowej komisji ziemskiej są:

- a) wojewoda, względnie delegowany przezeń jeden z urzędników urzędu wojewódzkiego, posiadający wykształcenie prawnicze,
- b) prezes okręgowego urzędu ziemskiego;”

Punkt b) art. 14 staje się punktem c), a punkt c) punktem d); punkty d) i e) art. 14 stają się odpowiednio punktami e) i f) i otrzymują brzmienie:

„e) jeden członek, delegowany przez wojewodę, względnie przez prezesa okręgowego urzędu ziemskiego z pośród urzędników tegoż urzędu;

- f) sześciu członków, względnie sześciu zastępców, a to trzech przedstawicieli rolników małej własności, dwóch przedstawicieli bezrolnych robotników rolnych i jeden przedstawiciel większej własności, zamieszkałych w okręgu właściwego urzędu ziemskiego. Członków tych mianuje Minister Reform Rolnych na wniosek wojewody z pośród kandydatów, przedstawionych w podwójnej liczbie przez organizacje rolne o charakterze prawnopublicznym oraz zawodowym i społecznym, oraz także organizacje robotników rolnych”;

9. W art. 15 wyrazy: „prezes okręgowego urzędu ziemskiego” w wierszu drugim i „prezes okręgowej komisji ziemskiej” w wierszu piątym zastępuje się wyrazami: „przewodniczący okręgowej komisji ziemskiej lub jego zastępca”.

10. W ustępie 1 art. 16 wyrazy: „w ciągu dni 30” zastępuje się wyrazami: „w ciągu dni 14”, końcowe zaś zdanie: „o ile specjalne ustawy nie zawierają odmiennych postanowień” — skreśla się, natomiast wstawia się nowe zdanie:

„Jednocześnie uchyla się postanowienia ustaw specjalnych, ustalających trzydziestodniowy termin odwołania od orzeczeń okręgowej komisji ziemskiej do głównej komisji ziemskiej”. W ust. 3 tegoż artykułu wyrazy: „prezesowi okręgowego urzędu ziemskiego” zastępuje się wyrazem: „wojewodzie”.

11. W ustępie końcowym punktu 1 art. 18 wyrazy: „od 50.000 — 500.000 mk” zastępuje się wyrazami: „od 10 — 100 zł.”

12. Wyrazy końcowe w przedostatnim ustępie art. 20: „od 10.000 — 250.000 mk” zastępuje się wyrazami: „od 5 — 50 zł.”

13. W art. 33 po wyrazach: „względnie okręgowe komisje ziemskie” dodaje się wyrazy: „którym

w sprawach regulacji i wykupu ciężarów gruntowych przysługuje zakres działania namiestnictwa w rozumieniu ustaw z dnia 27 maja 1873 r. (Dz. Gal. Ust. Kraj. Nr. 253) i z dnia 24 marca 1895 r. (Dz. Gal. Ust. Kraj. Nr. 20), oraz zakres działania śląskich władz krajowych w rozumieniu ustawy z dnia 8 stycznia 1889 r. (Dz. Śląsk. Ust. Kraj. Nr. 11)”, oraz po wyrazach: „w rozumieniu Galicyjskich Ustaw Krajowych z dnia 9 grudnia 1899 r. (Dz. Gal. Ust. Kraj. z r. 1900 Nr. Nr. 18, 19 i 20)” dodaje się wyrazy: „a w sprawach, unormowanych w ustawie z dnia 27 maja 1873 r. (Dz. Gal. Ust. Kraj. Nr. 253), zakres działania starostw powiatowych”.

Art. 2. Koordynację pracy starostów z powiatowymi urzędami ziemskimi ureguluje rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 3. Kredyty z § 17 dz. IV wydatków zwyczajnych budżetu Ministerstwa Reform Rolnych będą otwierane w roku budżetowym 1931/32 dla Ministerstwa Rolnictwa.

Art. 4. Upoważnia się Ministra Reform Rolnych do ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisji ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706) z uwzględnieniem dotychczasowych zmian oraz zmian, wprowadzonych ustawą niniejszą, jak również wprowadzenia odpowiedniego zestawienia i numeracji artykułów i ich części.

Art. 5. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w piętnastym dniu po ogłoszeniu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Reform Rolnych: *L. Kozłowski*

Minister Rolnictwa: *Leon J. Polczyński*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

130.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 18 lutego 1932 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych.

Art. 1. W art. 24 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 682) wprowadza się następujące zmiany:

1) w ustępie pierwszym wyrazy: „do 31 grudnia 1930 r.” zastępuje się wyrazami: „do 31 grudnia 1932 r.”;

2) w ustępie drugim wyrazy: „do końca roku 1930” zastępuje się wyrazami: „do końca roku 1932”.

Art. 2. Osoby, które posiadały upoważnienia do wykonywania prac pomiarowych, związanych z przebudową ustroju rolnego na podstawie ustępu pierwszego art. 25 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych, mogą do dnia 31 grudnia 1932 r. ubiegać się o nadanie im tytułu i prawa mierniczego przysięgłego na warunkach, wskazanych w ustępie trzecim tego artykułu.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Robót Publicznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Robót Publicznych: *Norwid Neugebauer*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

131.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 18 lutego 1932 r.

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych.

Art. 1. Ustęp 3 art. 11 ustawy z dnia 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 492), otrzymuje następujące brzmienie:

„O częściowym, względnie całkowitem umorzeniu pożyczki decydować będzie na podstawie opinii komisji, w art. 10 wymienionej, komisja wojewódzka, złożona z wojewody lub jego zastępcy, jako przewodniczącego, prezesa sądu okręgowego z siedzibą w mieście wojewódzkim lub sędziego, przez niego delegowanego, prezesa właściwej izby skarbowej lub jego zastępcy, delegata Ministerstwa Robót Publicznych oraz trzech delegatów samorządu powiatowego, wybranych przez sejmik, względnie radę powiatową zainteresowanego powiatu.

Komisja wojewódzka może przy umarzaniu pożyczek powziąć decyzję, którym poszkodowanym nie należy potrącać poprzednio otrzymanych zapomóg na odbudowę, określonych w art. 9”.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom Robót Publicznych i Skarbu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Robót Publicznych: *Norwid Neugebauer*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

132.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 18 lutego 1932 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”.

Art. 1. Ustęp 4 art. 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 89, poz. 705) otrzymuje brzmienie następujące:

„Do budżetu państwowego włącza się tylko wpłatę do Skarbu Państwa lub dopłatę ze Skarbu Państwa w wysokości, odpowiadającej czystemu zyskowi lub niedoborowi przedsiębiorstwa, jakie wynikają z budżetu (planu finansowo-gospodarczego) przedsiębiorstwa, zatwierdzonego przez Radę Ministrów na dany okres budżetowy. Gdyby wpłata do Skarbu Państwa lub dopłata ze Skarbu Państwa została ustawą skarbową włączona do budżetu państwowego w innej wysokości, niż wynika z zatwierdzonego przez Radę Ministrów planu finansowo-gospodarczego, Rada Ministrów dostosuje plan finansowo-gospodarczy do wysokości wpłaty lub dopłaty, ustalonej w budżecie państwowym”.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Komunikacji.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Komunikacji: *Kühn*

Minister Skarbu: *Jan Piłsudski*

133.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 lutego 1932 r.

w sprawie obniżenia kar za zwłokę przy egzekucjach należności pieniężnych w postępowaniu przymusowym w administracji.

Na podstawie art. 53 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342) zarządza się co następuje:

§ 1. Kary za zwłokę, pobierane od należności pieniężnych w trybie art. 53 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342) obniża się z 2% miesięcznie do 1½% miesięcznie.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza mocy obowiązującej innych rozporządzeń Rady Ministrów, dotyczących specjalnego rodzaju należności wydanych na podstawie art. 53 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji.

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

134.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 lutego 1932 r.

o pobycie cudzoziemców na niektórych obszarach Rzeczypospolitej.

Na podstawie art. 12 ust. 2 p. b i c rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465) zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1927 r. o pobycie cudzoziemców na niektórych obszarach Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 917), przedłużonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 612) do dnia 1 stycznia 1932 r., przedłuża się do dnia 1 stycznia 1934 r.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1932 r.

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

135.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 lutego 1932 r.

o przyjmowaniu uczniów na praktykę aptekarską.

Na podstawie art. 2 p. 13 i 17 oraz art. 10 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 371), uwagi do art. 391 ustawy lekarskiej (Zb. p. ces. ros. z 1905 r. t. XIII), § 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1906 r. o uregulowaniu spraw, dotyczących aptek (Dz. u. p. austr. z 1907 r. Nr. 5) oraz art. 29 ustawy przemysłowej niemieckiej zarządza się co następuje:

§ 1. Na praktykę w charakterze uczniów (aspirantów) mogą być przyjmowane do aptek tylko osoby, posiadające dyplom magistra lub doktora farmacji, wydany lub uznany przez jeden z polskich uniwersytetów.

§ 2. Przepis, zawarty w § 1, nie ma zastosowania do osób już przyjętych do aptek na praktykę uczniowską przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

Wymienione w ust. 1 osoby mają po ukończeniu praktyki składać w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przepisane egzaminy w myśl obowiązujących dotychczas przepisów i w terminach, oznaczonych w tych przepisach.

Na obszarze województwa śląskiego wyżej wymieniony termin dwuletni przedłuża się do dnia 1 lipca 1937 r.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

135.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 1 marca 1932 r.

w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom niektórych zakładów pracy w województwach: śląskiem, kieleckim i łódzkim.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650) na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia zarządzam co następuje:

§ 1. Przyznaje się w okresie od dnia 1 do 31 marca 1932 r. prawo do zasiłków tym częściowo zatrudnionym robotnikom zakładów pracy:

- 1) „W. Fitzner” Sp. z ogr. odp. Fabryka Kotłów w Siemianowicach,
- 2) Sp. Akcyjna „Ferrum” w Katowicach II,
- 3) Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura — Sp. Akcyjna Górnico-Hutnicza „Huta Laura” w Siemianowicach,
- 4) Katowicka Spółka Akcyjna dla Górnictwa i Hutnictwa „Huta Bismarcka” w Wielkich Hajdukach i „Huta Falva” w Świętochłowicach,
- 5) Katowicka Spółka Akcyjna dla Górnictwa i Hutnictwa „Huta Hubertus” w Łagiewnikach,
- 6) Śląskie Zakłady Górnico-Hutnicze S. A. „Huta Baildon” w Katowicach,
- 7) Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura Sp. Akcyjna Górnico-Hutnicza — „Huta Królewska” w Królewskiej Hucie,
- 8) Katowicka Spółka Akcyjna dla Górnictwa i Hutnictwa „Huta Silesia” w Paruszowcu,

- 9) Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura Sp. Akc. Górniczo-Hutnicza — Zarząd Warsztatów w Królewskiej Hucie,
- 10) Śląskie Zakłady Górniczo-Hutnicze Sp. Akcyjna „Huta Pokój” w Nowym Bytomiu,
- 11) Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura Sp. Akc. Górniczo-Hutnicza „Huta Zgoda” w Zgodzie,
- 12) Zakłady Hohenlohego Sp. Akcyjna, Walcownia cynku, Cynkownia i Główne Warsztaty w Welnowcu,
- 13) „Rybnicka Fabryka Maszyn” Sp. z ogr. por. w Rybniku,
- 14) „Fitznerowska Fabryka Śrub i Nitów” Sp. z ogr. odp. w Siemianowicach,
- 15) „Godulla” Sp. Akcyjna „Szyb Godulla” w Chebziu,
- 16) „Godulla” Sp. Akcyjna „Szyb Gotthard” w Chebziu,
- 17) „Godulla” Sp. Akcyjna „Kopalnia Lithandra” w Nowym Bytomiu,
- 18) Kopalnia Ks. Pszczyńskiego „Zjednoczona Brade” Oddział Ruchu II — Gostyń,
- 19) „Państwowa Fabryka Związków Azotowych” w Chorzowie,
- 20) „Vereingte Deutsche Nickelwerke” Sp. Akc. w Paruszu,
- 21) „Piotrowicka Fabryka Maszyn” Sp. Akc. w Piotrowicach,
- 22) „Gótohur” Górnośląskie Towarzystwo Budowy Rurociągów Sp. z ogr. odp. w Siemianowicach,
- 23) Śląskie Kopalnie i Cynkownię Sp. Akc. Walcownia „Silesia” „Tartak” — Centrala Elektryczna w Lipinach,
- 24) „Sam” — Sp. Akcyjna Münstermann, Odlewnia żelaza i brązu, budowa maszyn i armatur w Katowicach,
- 25) Zakłady Hohenlohego Sp. Akc. „Kopalnia Brzozowice” w Szarleju,
- 26) Zakłady Hohenlohego Sp. Akc. — „Huta Schellera” w Welnowcu,
- 27) Katowicka Sp. Akc. dla Górnictwa i Hutnictwa — Zarząd Górniczy Huty Bismarcka w Tarnowskich Górach — „Kamieniołomy” w Suchej Górze,
- 28) „Giesche” Fabryka Porcelany — Sp. Akc. w Katowicach II,
- 29) „Czernickie Tow. Węglowe” Sp. Akc. — „Kopalnia Hoym”, Niewiadom Górny,
- 30) Katowicka Sp. Akc. dla Górnictwa i Hutnictwa — „Kopalnia Ferdynand” w Katowicach,
- 31) Farbiarnia „Wilhelm Brass i S-wie” w Częstochowie,
- 32) „Warta” Przędzalnia i Tkalnia Juty Sp. Akc. w Częstochowie,
- 33) Towarzystwo Zakładów Przędzalni Bawełny, Tkalni i Bielarni „Zawiercie” Sp. Akc. w Zawierciu,
- 34) Towarzystwo Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza — Sp. Akc. w Warszawie — Huta w Zawierciu,
- 35) Towarzystwo Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza — Sp. Akc. w Warszawie — Huta w Sosnowcu,
- 36) Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki — Spółka Akcyjna, Zakłady Przemysłowe „Poręba” w Porębie,
- 37) Zakłady Przemysłu Włókienniczego C. G. Schön Sp. Akc. w Sosnowcu,
- 38) Polskie Zakłady Babcock — Zieleniewski, Sp. Akc. Fabryka w Sosnowcu,
- 39) Modrzejowskie Zakłady Górniczo - Hutnicze — Sp. Akc. — Huta Milowice w Sosnowcu,
- 40) J. Kinderman — Sp. Akc. w Łodzi,
- 41) Zjednoczone Zakłady Przemysłowe K. Scheibler i L. Grohman — Sp. Akc. w Łodzi,
- 42) Krusche i Ender — Sp. Akc. w Pabjanicach,
- 43) Schlösserowskie Towarzystwo Przędzalni Bawełny i Tkalni w Ozorkowie, Sp. Akc.,
- 44) Widzewska Manufaktura—Sp. Akc. w Łodzi,
- 45) L. Geyer Sp. Akc. — Łódź, Piotrkowska 282,

których zarobek tygodniowy nie przekracza z powodu ograniczenia produkcji pełnego umówionego zarobku za 1, bądź 2 dni pracy.

Wysokość zasiłku dla tej kategorii robotników określi, stosownie do ustępu 2 art. 3 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r., Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Hubicki*

137.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: SKARBU, PRZEMYSŁU I HANDLU ORAZ ROLNICTWA

z dnia 8 marca 1932 r.

o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1928 r. w sprawie cel maksymalnych.

Na podstawie art. 7 lit. g ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) i zgodnie z art. 5 rozporządzenia Ministrów: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 314) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 25 stycznia 1928 r. w sprawie cel maksymalnych (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 66) w brzmieniu, ustalonym rozporządzeniami z dnia 13 listopada 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 885) i z dnia 18 listopada 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 668), wprowadza się następujące zmiany:

I. „Paragraf drugi otrzymuje następujące brzmienie:

„Ustanawia się maksymalne przywozowe stawki celne na następujące towary wolne od cła w powołanej taryfie celnej:

Pozycja taryfy celnej	Nazwa towaru	Cło od 100 kg Zł gr	Pozycja taryfy celnej	Nazwa towaru	Cło od 100 kg Zł gr
z 1	Zboże w ziarnie i strączkowe:		z p. 1 lit. „a”	miedź i kadm: miedź w gąskach, blokach, katodach, wiórkach, opiłkach, złomkach oraz miedź cementowa w proszku i brykietach	50.—
z p. 1 z lit. „c”	Zboże w ziarnie: tatarka	12.—			
z p. 2 z lit. „a”	Strączkowe: soczewica, bób, peluszką, wyka, seradela, bobik	12.—	p. 2	nikiel, kobalt, bismut, aluminium, selen, tellur i inne metale osobno niewymienione:	
z 5	Warzywa i okopowce:		lit. „a”	w gąskach, blokach, katodach, sześcianach i kulkach	130.—
z p. 1 z lit. „a”	świeże: kapusta głowiasta		lit. „b”	w wiórkach, opiłkach, złomkach	50.—
	II przywożona w okresie od 16 lipca do 31 maja	20.—	145	Rtęć	500.—
z 40	Zwierzęta, ptactwo, owady i płazy:			II. Paragraf trzeci uzupełnia się przez dodanie ustępu następującej treści: „Minister Skarbu może uchylać w stosunku do poszczególnych towarów względnie określonych ilości towarów stosowanie ceł maksymalnych przewidzianych niniejszym rozporządzeniem”.	
z p. 3 lit. „c”	bydło rogacie: cieleńta — od sztuki	30.—		III. Paragraf piąty otrzymuje brzmienie następujące: „Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie dotyczą towarów:	
p. 5 z 56	owce i barany — od sztuki Futra:	30.—		a) zalegających w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w celnych składach urzędowych, kolejowych, pocztowych oraz w składach nieurzędowych pozostających pod zamknięciem celnym;	
z p. 1 lit. „d”	skóry futrzane niewyprawione, również solone: karakulów, baranków, baranów, kóz, chociażby w stanie kwaszonym	1.000.—		b) objętych postanowieniami polsko-niemieckiej Konwencji Górnośląskiej, podpisanej w Genewie dnia 15 maja 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 370 i 371);	
lit. „c”	inne, oprócz osobno wymienionych	1.000.—		c) objętych umowami o małym ruchu granicznym”.	
z 79	Węgiel kamienny, brunatny, torfowy i drzewny; koks i torf:			§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.	
p. 1	węgiel kamienny, brunatny, torfowy; cegielki węglowe (brykiety)	12.—		Minister Skarbu: <i>Jan Piłsudski</i>	
p. 3	koks	12.—		Minister Przemysłu i Handlu: <i>Zarzycki</i>	
z 87	Gumy, żywice gumowe, smoly żywiczne i balsamy:			Minister Rolnictwa: <i>Leon J. Polczyński</i>	
z p. 2 lit. „a”	kauczuk, gutaperka i balata: w formie brył i bryłek	100.—			
z 124	Garbniki:				
p. 1 z 143	naturalne—w każdej postaci Miedź, nikiel, kobalt, bismut, kadm, aluminium i inne metale osobno niewymienione i ich stopy:	10.—			

Warszawa. Drukarnia Państwowa. Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedliwości.

58679 P

Konto czekowe w P. K. O. Administracji Dziennika Ustaw Nr. 30130.

Cena 40 gr.

OD ADMINISTRACJI: Prenumerata Dz. U. R. P. wynosi 8 zł. kwartalnie. Urzędy i instytucje państwowe opłacają 6 zł. Prenumerata winna być opłacana najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego kwartału.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Dz. U. R. P. należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.